

Nijmegen

Aan de fractie PvdA Nijmegen
t.a.v. de heer M. Kraft en de heer F. Robben,

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Liesbeth Faber
l.faber@nijmegen.nl
T 06 – 31144213

Ons kenmerk
E24.002145

Datum 4 juni 2024
Onderwerp Beantwoording artikel 39 vragen inzake
maximale leeftijd voor gratis soa-tests

Geachte heer Kraft en de heer Robben,

Op 8 mei 2024 heeft u schriftelijke vragen (ex art. 39 RvO) gesteld aan het college van burgemeester en wethouders over de maximale leeftijd voor gratis soa-tests bij GGD Gelderland-Zuid. Met deze brief beantwoorden wij uw vragen.

1. *Deelt het college de mening van de PvdA-fractie dat het lastig uit te leggen is dat de GGD Gelderland-Zuid als enige GGD in Nederland een andere leeftijdsgrens hanteert voor het gratis aanbieden van soa-tests zeker gezien het feit dat er bij jongeren steeds meer soa's worden geconstateerd? Waarom wel/niet?*

GGD Gelderland-Zuid is niet de enige GGD die ervoor koos om de maximale leeftijd voor een gratis soa-test te verlagen naar 22 jaar. Ook GGD IJsselland maakte deze keuze onlangs. Ook doen GGD's om kosten te besparen een groter deel van het consult online of sturen ze tests op. Of ze laten de swaps door de cliënt zelf afnemen op de poli¹.

Door de knel in de seksuele gezondheidszorg die in het hele land speelt, maakt iedere GGD keuzes (die niet altijd zichtbaar zijn aan de voorkant) over wie wel en niet in aanmerking komt voor een gratis soa-test.

Op verzoek van het ministerie van VWS is eind 2023 een toekomstverkenning uitgevoerd door adviesbureau AEF naar de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) getiteld 'SOA-zorg en seksualiteitshulpverlening onder druk'². Uit deze verkenning blijkt onder andere dat in het hele land de Centra voor Seksuele Gezondheid (CSG) gemiddeld zo'n 50% van de vragen om een soa-test moeten afwijzen (waarbij er ook regio's zijn waar dit 70%³ of zelfs 90%⁴ is). Ook GGD Gelderland-Zuid wijst zo'n 50% van de aanvragen af.

¹ [Liegen voor een plekje op de soa-poli van de GGD - NRC](#)

² [SOA-zorg en seksualiteitshulpverlening onder druk | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

³ [Liegen voor een plekje op de soa-poli van de GGD - NRC](#)

⁴ [Studenten zijn 'soa-superspreaders': 'Ze zijn niet bang en doen alsof het een verkoudheid is' | Utrecht | gelderlander.nl](#)

In 2014 is er, door de toenmalige staatssecretaris, een financieringsplafond ingesteld wegens de voortdurende stijging van het aantal testen. Daardoor is er op dit moment plaats voor ongeveer 5.200 soa-testen per jaar bij GGD Gelderland-Zuid.

In 2015 heeft GGD Gelderland-Zuid een analyse uitgevoerd waaruit bleek dat een groot deel van de beschikbare tijd (zo'n 30%) uitging naar het testen van hoogopgeleide (vrouwelijke) studenten boven de 22 jaar terwijl er bij deze groep weinig soa's werden gevonden (5% positieve soa-test t.o.v. 17% in de hele groep). Naar aanleiding van deze analyse is de keuze gemaakt om de maximale leeftijd voor een gratis soa-test te verlagen naar 22 jaar. Naast het feit dat het vindpercentage binnen deze groep laag was, speelt ook mee dat genoemde doelgroep hun weg heel goed weet te vinden naar de soa-zorg van de GGD en er daardoor minder plek is voor doelgroepen die meer kans hebben op soa's (waaronder jongeren, mannen die seks hebben met mannen, sekswerkers en praktisch opgeleiden). Wanneer deze groepen minder bereikt worden, heeft dit consequenties voor het aantal gevonden soa en daarmee ook op de soa-transmissie. Ook kan de regeling ASG op deze manier bijdragen aan het vergroten van gezondheidsverschillen¹.

2. *Is het college bereid om met GGD Gelderland-Zuid het gesprek te voeren over de mogelijkheden om het beleid gelijk te trekken met de andere GGD's en de maximale leeftijd voor gratis tests te verhogen naar 25 jaar? Waarom wel/niet?*

Zoals ook bij vraag 1 aangegeven is GGD Gelderland-Zuid niet de enige GGD die dit beleid voert. Als gemeente voeren we al periodiek gesprekken met de GGD, afdeling seksuele gezondheidszorg. Soa-bestrijding is hiervan reeds één van de gespreksonderwerpen. GGD Gelderland-Zuid monitort hun cijfers met regelmaat en kijkt op basis daarvan wat de mogelijkheden zijn. Zo konden er afgelopen jaar, toen er wat meer ruimte was, gedurende een korte periode wel 23- en 24-jarigen gebruik maken van een gratis test. Wanneer een gratis test ook weer beschikbaar is voor 23- en 24-jarigen betekent dit dat bepaalde groepen, die nu meer risico lopen op een soa, minder gezien kunnen worden. Dit heeft gevolgen voor wat betreft het aantal gevonden soa en de soa-transmissie. Vanuit deze argumentatie zien we momenteel geen reden om het gesprek met de GGD te voeren over het verhogen van de maximale leeftijd voor een gratis soa-test tot 25 jaar.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester